

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת נא

נאמנא

מלך דינה וישועה באהלי צדקים

בחדרת קודש ובידאה עילאה נשגד ברכת
מזל טוב קמיה מלבא

הוד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לדגל שמחת הולדת הנבדה למזל טוב
בת לחתנו

הרב רבי מרדכי גולדמאן שליט"א
זכרונותינו מאלופות שידוזה רבינו שליט"א
רוב נחת ותענוג דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח
בבריות גופא ונהודא מעליא ובקרוב נשמע
פעמי רגלי מבשר ציון בביאת גוא"צ ובבנין
בית המקדש אמון

מערכת 'דברות קודש' באסטאן

©

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת וארא תשפ"ב

שולחן הטהוד ליל שבת קודש

שבת יארציט של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

תורה קמא

ולמה הם נקראו האבות, ולא מצינו שנח ומתושלח נקראו אבות, אלא הטעם שאברהם יצחק ויעקב נקראו אבות, והאחרים לא נקראו אבות, זה מפני אצל אברהם אבינו נאמר (בראשית י"ח י"ג) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו, האבות הקדושים נקראו אבות בגלל שהם דאגו להדורות הבאים אחריהם, משא"כ נח ומתושלח שלא השפיעו על הדורות הבאים אחריהם.

ויש ליישב לפי דבריו מה שכתב רש"י וארא אל האבות, והוא על פי מה שכתב רש"י (שמות ו' ד) גם כשנראיתי להם בא-ל ש-די, הצבתי והעמדתי בריתי ביני וביניהם לתת להם את ארץ כנען. לאברהם בפרשת מילה נאמר (בראשית י"א ח) אני א-ל ש-די וגו' ונתתי לך ולזרעך אחרך

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל ש-די ושמי ה' לא נודעתי להם (שמות ו' ג). וברש"י: וארא - אל האבות, וכבר ידוע הקושיא שהקשו המפרשים מה בעי רש"י בזה, דהלא פשיטא שאברהם יצחק ויעקב הם אלו האבות.

בשבוע הבעל"ט (א' שבט) יחול היומא דהילולא קמא של אבא מארי כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע הכ"מ. בדרשת שבת הגדול באחת השנים, דקדק בלשון הפסוק, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם (מלאכי ג' כד). למה לא נאמר והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבות, מה הוא התוספת הלשון של 'אבותם'.

ואמר אבי ז"ל ש'אבותם' קאי על האבות, אברהם יצחק ויעקב,

האבות, הרבה פעמים נגליתי עליהם בא-ל ש-די ולא הרהרו אחר מדותי, ואתה אמרת למה הרעותה.

השם של ש-די מורה על הענין של צמצום^א כמו שאמרו חז"ל (הגיגה יב.) שבשעה שברא הקב"ה את העולם היה מרחיב והולך כשתי פקעיות של שתי עד שגער בו הקב"ה והעמידו, שנאמר (איוב כו יא) עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו והיינו מאי דכתיב {בראשית לה יא יא} אני א-ל ש-די, אני הוא שאמרתי לעולם די. וכיארור דברי הגמרא הם, דהנה הקב"ה בתחילת הבריאה ברא עולמו בענין של צמצום (ראה ריש ספר אוצרות חיים), שצמצם שכירתו ית' שהוא אין סוף לברוא עולם גשמי ומצומצם, כדי לתת שכר לאדם ע"י הבחירה במה שהוא בוחר בטוב ורואה אלוקתו ית"ש המצומצם בתוך הבריאה, והיו העולמות מתפשטים עד שאמר להם די, דהיינו דהעולמות היו מתגשמים יותר ויותר עד שאמר להם די, שראה

את ארץ מגורדי. ליצחק, כי לך ולורעד אתן את כל הארצות האל והקימותי את השבועה אשר נשבעתי לאברהם (שם כו ג), ואותה שבועה שנשבעתי לאברהם בא-ל ש-די, אמרתי ליעקב אני א-ל ש-די פרה ורבה וגו' (שם לה יא), ואת הארץ אשר וגו' (שם יב).

הרי אנו רואים שכשהקב"ה נראה אל אברהם יצחק ויעקב בשם א-ל ש-די, כל התגלויות האלו היו קשור לדורות אחריהם, ולכן שפיר מובן למה כתב רש"י וארא אל האבות, שמה שנראה הקב"ה לאברהם יצחק ויעקב בא-ל ש-די, הוא בענין הנוגע לזרעם, ולכן כתב רש"י 'אבות'.

רש"י (שמות ו ט) כותב שהטעם שהזכיר הכתוב את האבות אברהם יצחק ויעקב, דרשוהו רבותינו (שמו"ד ו ד, סנהדרין קיא.) לענין של מעלה, שאמר משה למה הרעותה, (שם ה כב) אמר לו הקב"ה חבל על דאברין ולא משתכחין, יש לי להתאונן על מיתת

א. ראה באור החיים הק' שכתב וז"ל: עוד ירצה כי בא האדון ברוך הוא להשיב למשה על ששלחו קודם הקץ, ואמר כי הגם ששם קץ לחושך לצאת בני ישראל מארץ מצרים והקץ עדיין לא נשלם, יש לך לדעת כי הקץ שעשיתי להאבות הוא בחינת אל שדי ובו שמתי לגלות גבול ואמרתי לו די אבל בחינה אחרת לא נודעתי פי' לא אמרתי להם הקץ שהיה באמצעות הרחמים אם יבקשו ויעוררו רחמים כמו שעשו ישראל שבקשו ממני רחמים וידפקו על דלתי הרחמים קודם הקץ לא נודעתי להם, ולכן הגם שלא שלמו ימי העניוני והצרה אף על פי כן רחמתי עליהם במדת הויה, והוא אומרו בתחלה אני ה' והבן.

הזה, אמר לו הקב"ה חבל על דאברין ולא משתכחין, יש לי להתאונן על מיתת האבות, הרכה פעמים נגליתי עליהם בא-ל ש-די, שגם הם עברו כל מיני ענינים של קושי וצמצום ולא הרהרו אחר מדותי.

והנה אח"כ כתיב, ושמי ה' לא נודעתי להם. השם הוי"ה מראה על הענין שהקב"ה הוא היה הוה ויהיה. כי הנה כל הצרות השונות שהאדם עובר בזה העולם הם רק נראים לעינים כצרות, אולם באמת הכל הוא אך טוב וחסד, כי טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו, ומה שנראה לעינינו כצרות, בגלל שאנו רואים באופן של צמצום, אבל באמת בתמונה הכוללת, מה שנראה לעינינו צרות הוא בעצם רחמים וחסדים.

השם הוי"ה שהוא ענין של היה הוה ויהיה, הוא הענין של התמונה הכוללת שאז רואים שמה שהיה נראה לעינים כמו צרה הוא באמת חסד. וזה שאמר הקב"ה למשה 'ושמי ה' לא נודעתי להם', שגם האבות הק' עברו דברים שנאה לעינים כמו צרות, ושמי ה' לא נודעתי להם ולא ראו את התמונה כוללת, שבאמת הכל הוא אך טוב וחסד.

הקב"ה דאם יתגשם יותר לא יהיה אפשרות לאדם לבחור ולראות אלוקתו ית"ש בתוך הבריאה מרוב התגשמותו, ולכן אמר לעולמו די.

וכמו כן יאמר לצרותינו די, שהרי זה שמביא הקב"ה צרה לאדם הוא בשביל שידע ויכיר כבוראו, ואולם גם בתוך הצרות צריך להיות האפשרות לראות אלוקתו ית"ש, כי יש ל"ע פעמים שיבוא צרה גדולה כ"כ שמגיע לכוזה הסתר פנים שאי אפשר כבר לראות אלוקתו ית"ש בתוך הצרה מרוב ההסתרה, וכן אנו מבקשים שכמו שכשברא עולמו אמר די מאחר שא"א שיהיה עוד התפשטות הגשמי, כך גם יאמר לצרותינו די שלא יבוא עלינו צרות גדולות ומרות כאלו שלא נוכל לראות משם את השם.

גם האבות הק' עברו הבחינה של א-ל ש-די וגם עם הבחינה של הילדים, אברהם שהיה צריך לשלוח את ישמעאל מהבית על פי בקשתה של שרה, אחרי שהיה מריב עם יצחק. גם יצחק עם עשו, וגם יעקב עם מכירת יוסף.

וזה מה שאמר הקב"ה למשה רבנו אחרי שאמר למה הרעותה לעם

הזה ויהיה, וראו שבאמת הכל טוב
הוא לישראל.

וכבר הגיד בזה כ"ק אאזמו"ר זי"ע
בשם הרה"ק רבי לוי יצחק
מבארדיטשוב זי"ע שאמר פעם
לתלמידים התדעו איך אני הייתי מנהיג
את העולם אילו אני הייתי הרבונג
של עולם, מיד הרהרו כולם שהרה"ק
מבארדיטשוב שהיה ידוע כסנגורן של
ישראל, אם הוא יהיה הרבונג של
עולם, יהיה חסדים ורחמים מגולים
בכל העולם, אלא שהרה"ק
מבארדיטשוב אמר, אילו אני הייתי
הרבש"ע הייתי מנהיג את העולם
באותו אופן בדיוק כמו הנהגת השי"ת,
כי ידע שהנהגת העולם הוא באמת
מתוך חסדים ורחמים, אבל לא תמיד
זה נגלה לעינינו.

יעזור השי"ת שזכות כ"ק אאדמו"ר
זי"ע הכ"מ שיומא דהילולא
דיליה חל השבוע, יגן עלינו ועל כל
מי שהיה קשורים אליו, ועל כל כלל
ישראל, שנוכח לראות הנהגת הקב"ה
באופן של רחמים וחסדים בביאת
גוא"צ בב"א.

ולזה אמר הקב"ה למושה שהתלונה
שלך למה הרעותה לעם הזה
מגעת, בגלל שבראייתך המצומצמת
זה נראה כמו רע, וגם האבות עברו
עתות קשות ולא הרהרו אחר מדותי,
וזה בגלל שהאבות הבינו שמה שהם
עוברים עכשיו הצרות, בראייה הכוללת
הוא באמת טוב. דבר זה דרש הקב"ה
ממושה, שהוא יבין שכל מה שהוא
רואה שעם ישראל עוברים צרות ורעות
בגלות מצרים, הוא רק בראיית עיניים
באופן מצומצם, אבל באמת בראייה
הכוללת הכל הוא חסד קל.

בשצדיקים הולכים לעולמם,
התלמידים מבקשים
מהם שיקרעו שערי שמים ושירחמו
עליהם משמי מרום שנוכח כבר לצאת
מצרה לרוחה ומאפילה לאורה
ומשעבוד לגאולה. אולם ידוע כמה
מעשיות אצל צדיקים שבוה העולם
אמרו שלא ינוחו ולא ישקמו עד שיביאו
את הגאולה, ומשעלו ונתעלו לעלמא
דקשוט ראו שכל הצרות שעוברים עם
ישראל בגלות הכל הוא לטובתם, ולכן
לא דחקו את הקץ, כי ראו הכל
בבחינת השם הוי"ה באופן של היה

תורה תניינא

לא שמעו אלי, הן בני ישראל שהם מאמינים בני מאמינים ושורש האמונה בקרבם וחלק יעקב בקרבם, לא שמעו אלי, ומכל שכן ואיך ישמעני פרעה, היינו שהוא מצידו אינו מוכשר לקבל רק מצד המשמיע, ולאיש טמא משוקץ ומתועב כזה צריך המשמיע להיות עוד יותר אחוז בקדושה וטהרה, ואני ערל שפתים, היינו שאני מלביש הדברים בלבוש עב, ולכך לא ירדו לחדרי בטן.

ואם אמנם זה היה סברת משה רבנו בגודל שפלותו, אבל האמת לא כן היה שלא שמעו בני ישראל אלא בפועל ממש, אבל בפנימיות לבכם פעלו דברי משה והתחילו להרגיש קדושת השי"ת ולהאמין בנפלאותיו, וכדרכיב ויאמן העם וישמעו (שם ד לא), אך עוד לא אמונה שלימה עד קריעת ים סוף, וזה שלא שמעו בשלימות היה מקוצר רוח ומעבודה קשה, אך אף על פי כן הקב"ה שוכן את דכא, ואהוב לפניו שפלות משה רבינו, אמר לו ראה נתתיך אלוקים לפרעה (שם ז א) ותרגומו חזי דמניתך רב לפרעה, שאתה בענוותנותך הגדולה יעלה למעלה על פרעה הרשע שאמר

לבן אמור לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים וגו', וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה, וידבר ה' אל משה לאמר, בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו, וידבר משה לפני ה' לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים, וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל מארץ מצרים (שמות ו, ו ט-יג).

במוצאי שבת יחול יומא דהילולא של הרה"ק הישמח ישראל מאלכסנדר זי"ע, ואיתא בספרו (וארא ג) על מה שאמר משה רבנו, 'הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים', וכתב רש"י (שם פסוק יב) שזה אחד מעשרה קל וחומר שבתורה. והקשו כל המפרשים הלא ק"ו פריכא הוא ותברא בצידה, שהלא כלל ישראל לא שמעו אלא מתוך קוצר רוח ועבודה קשה, משא"כ פרעה.

וכתב שם לכאר ענין זו שמשוה רבינו אמר להשי"ת, הן בני ישראל

ובתב עוד הישמח ישראל שזה מה שאמר הכתוב ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים, ויצום מלשון צוותא והתחברות, רצה לומר שאמר לו הקב"ה העמד נא שניהם יחד והבט וראה החילוק שבין ישראל ובין פרעה כדאמרן.

בליל שבת זה מתחילה השנה החדשה בשנה הלועזית למנינם, וידוע שהרה"ק מאפמא זי"ע (מובא בספר אוהלי יעקב קב). היה מאחל ביום זה, שיתן ה' שמהיום תחל שנה טובה לישראל.

ושמעתני השבוע מהמשמש הר"ר נתנאל חיים הלוי פלומנבוים הי"ו בשם כ"ק אאזמו"ר זי"ע שנתן טעם בדברי הרה"ק הנ"ל, שאצל הגויים חוגגים את ראש השנה שלהם בהוללות ומעשים רעים, ואח"כ שומעים על הרבה הריגות שהיה מחמת החג שלהם, שהם משתכרים ועושים מעשים מזגונים, ושולחים יד איש אל אחיו.

אבל לא כן אצל עם ישראל שעומדים ביום ראש השנה רוב היום בבית המדרש בתפילה ותחנונים שיהיה להם שנה טובה, וזה הכוונה מה שאמר הרה"ק מאפמא שיהי רצון שמהיום,

לי יאורי ואני עשיתיני (יחזקאל כט ג). וכך אמר הקב"ה למשה, הן אמת כי בני ישראל לא שמעו אליך, אך ראו מה בין בני לפרעה, כי הם לא שמעו אליך מקוצר רוח ומעבודה קשה, ופרעה יושב בשלוח ולא ירצה לשמוע אליך, ולא זו בלבד שלא ישמע אליך עוד הזיד והתרים נגדך, כמאמר חז"ל (ש"ר ה כב) שמע שמעך הגדול והנורא, והויד כנגדך.

ומביא שם בשם הרה"ק הרבי ר' זושא מאניפולי זי"ע (שיומא

דהילולא דיליה יחול ביום שלישי ב' שבט) שאמר דברים דומים כאלו, על הכתוב (תהלים מג א) שפטני אלוקים וריבה ריבי מגוי לא חסיד וגו'. שבעולם הבא יעמוד הקב"ה נגד הרשע את הצדיק ויוכיח אותו על מעשיו הרעים, מדוע לא הלכת בדרך הטוב והישר כהצדיק הזה, ועל זה ביקש דוד המלך ע"ה שפטני אלוקים וריבה ריבי מגוי, שיעמוד בדין נגדו הגוי לא חסיד, וכי לא אהיה נגדו לאיש צדיק וחסיד.

וכמו שכתב במדרש (ילקוט שמעוני קמג) על דוד המלך כאשר היה עומד בין צדיקים אמר (שם קמג ב) אל תבוא במשפט את עבדיך, וכאשר היה בין הרשעים אמר שפטני ה'.

חדשים, ומפרש רש"י (שם) על חדש ניסן אמר לו, זה יהיה ראש לסדר מנין החדשים, שיהא אייר קרוי שני, סיון שלישי. אצל יהודי חודש הראשון הוא חודש ניסן, ולא החודש הראשון של הגויים, ולכן עדיף לכתוב את שמות החדשים הלועזיות, למרות שגם זה אינו קודש, במקום לכתוב את מספר החדשים. ובפרט אנו שזוכים להיות בארץ ישראל, שגם התאריך העברי יש לה תוקף ע"פ חוק המדינה, צריכים לראות להקפיד כשאפשר לכתוב את התאריך העברי.

ויעזור השי"ת שמהיום תחל שנה טובה לישראל, ונוכה לכיאות גוא"צ בב"א.

כשרואים איך שהגויים מתנהגים ביום זה, תחל שנה טובה לישראל. והדברים הם כמו שאמרנו שכשהקב"ה רואה איך שהגוי מתנהג בראש השנה שלו, ואיך היהודי מתנהג בראש השנה, מזה עצמו יחול שנה טובה לישראל.

עוד אדבר בעניין זה, הן ראיתי בלוח דבר בעתו שמוכא שכשמרן בעל החתם סופר הצטרך לשלוח אגרת לרשויות והיה אנוס לכתוב התאריך הלועזי, חתם תחילה את שמו למטה, ואח"כ הוסיף את התאריך מלמעלה. גם יש ענין שלא לרשום במסמכים התאריך הלועזי לפי מספר החודש, בגלל שכתוב בפרשת השבוע הבא (שמות יב ב) החודש הזה לכם ראש

קידושא דבא בצפרא דשנתא

ה' מציון. זה המטה שהיה ביד יעקב אבינו, שנאמר (בראשית לז יא) כי במקלי עברתי. והוא המטה שהיה ביד יהודה, שנאמר (שם לח יח) חותמך ופתילך ומטך אשר בידך. והוא היה ביד משה, שנאמר (שמות ד יז) ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האותות, והוא היה ביד אהרן, שנאמר וישלך אהרן את מטהו. והוא היה ביד

ויאמר ה' אל משה ואל אהרן לאמר. כי ידבר אליכם פרעה לאמור תנו לכם מופת ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי לתנין (שמות ז ח-ט).

בילקוט שמעוני (חוקת רמז תשמג) כתב, קח את המטה, זה שאמר הכתוב (תהלים קי ב) מטה עוזך ישלח

אלא י"ל שבמילים אלו טמיר וגנוז כל האורות והסודות של יציאת מצרים.

גם היום יש בחינה של מטה זו, זקינתי הרבנית רחמה מירל ע"ה, שהיתה אמא של זקינתי הבאסטמאנער רעביצין ע"ה אשת חבר כ"ק אאזמו"ר זי"ע, היה לה בירושה שתי חפצים מזקינה הרה"ק מראפשיץ זי"ע, ספר תורה ומקל. וכשהיא נפטרה עברה בירושה הספר תורה לזקינתי, וכהיום זה נמצא אצל דודי כ"ק אדמו"ר מבאסטמאן שליט"א, והמקל עבר בירושה לדודתי הרבנית מסטראזניץ קליוולאנד ע"ה, ואיני יודע אצל מי הוא נמצא היום.

מקל זו של הראפשיצער רב היה מקל מיוחד, ומספרים שפעם היה הראפשיצער רב בדרך והיו שמה כמה גויים שרצו לשלוח בו יד, הראפשיצער רב לקח את מקלו והתחיל לירות בו לכל הכיוונים, וכל הגויים ברחו מרוב פחד. וצריכים לדעת שהמקל לא היה רובה בצורת מקל, המקל היה מקל פשוט, ובאופן גם ופלא היה יכולים לירות ממקל זה.

ויעזור השי"ת שנוכה לניסים ונפלאות גם היום כמו שעשית לאבותינו ונוכה לביאת גוא"צ בב"א.

דוד, שנאמר (שמואל א' ז' מ) ויקח מקלו בידו. והוא היה ביד כל מלך ומלך עד שחרב בית המקדש, וכן עתיד אותו המטה למסר למלך המשיח, וכן עתיד לרדות בו את אומות העולם, לכך נאמר מטה עורך ישלח ה' מציון.

וכן איתא במדרש (ש"ר ח ג) המטה משקל ארבעים סאה היה ושל סנפרינון היה ועשר מכות חקוקות עליו נוטריקון דצ"ך עד"ש באח"ב אמר לו הקדוש ברוך הוא בטכסים הזה הבא עליו את המכות.

בספר נתיבות שלום (נתיבי תורה ג' ו) מביא מהרה"ק הר"מ מדוליאנא זי"ע (בספר דברי משה) כי בפסוקים שאומרים בהגדה של פסח, טמיר וגנוז בהם כל האורות סוד יציאת מצרים, וע"י אמירתם ממשיכים הארה הזאת, היוצא מדבריו שכל מה שאומרים בהגדה, חוץ מהפשט הפשוט של סיפור יציאת מצרים, מונחים במילים אלו גם האורות והסודות של יציאת מצרים.

לפי דבריו יובן מה שאנו אומרים רבי יהודה היה נותן בהם סימנים דצ"ח עד"ש באח"ב, דלכאורה צריך להבין מה חידש בזה רבי יהודה, הלא מכות אלו ידועים אפילו לכל ילד קטן, ולמה היה צריך לעשות להם סימנים,

רעוא דרעוין

וקבלת התורה הקדושה הגם שראינו אותותיו ומופתיו יתברך במצרים ונתאמת אצלינו בכיורור כל אמונתו יתברך על כל זה בהר סיני שזכינו בעצמינו כל ישראל לנבואה ופנים בפנים דבר ה' עמנו, וראינו ממש בעינינו במעמד הר סיני ואתה הראת לדעת כי ה' הוא וכו' (דברים ד לה) וזה בעבור שישמע העם בדברי עמך וגם כך יאמינו לעולם, שבמעמד הר סיני שישמעו העם בדברי עמך שיראו עינינו ממש. וגם כך יאמינו לעולם, שזה עיקר האמונה שראינו ממש בעינינו במעמד הר סיני עיי"ש.

ובתב בקדושת לוי שזה שמבין ויודע שהוא כך מחמת אותותיו ומופתיו יתברך זה נקרא 'כה', שבדבר שאינו רואה בעיניו ממש רק שמשיג ויודע שהוא כך נקרא 'כה', שמשיג ומבין שבוודאי הוא כה כמו שמבין ושייך בזה לשון 'כה'. ומה שראינו בעינינו במעמד הר סיני נקרא 'זה', שמה שאדם רואה בעיניו אומר זה הדבר ראיתי ושייך בזה לשון 'זה', שזה הדבר ראינו בעינינו ולכן משה רבינו עליו השלום נתנבא בזה, שבמעמד הר סיני פנים בפנים דיבר

ויאמר ה' אל משה כבוד לב פרעה מאן לשלח העם. לך אל פרעה בבקר וגו'. ואמרת אליו ה' אלוקי העברים שלחני אליך לאמור שלח את עמי ויעבדוני במדבר והנה לא שמעת עד כה (שמות ז יד-טז).

בסה"ק קדושת לוי מדקדק דלכאורה יש להבין, דהא זה היה במכה ראשונה של דם ועדיין לא עשה שום מכה שישמע לדבריו ואיך שייך לומר והנה לא שמעת עד כה.

ובתב לפרש, דהנה אמרו רבותינו ז"ל (ספרי מטות ב) משה רבינו עליו השלום נתנבא ב'זה', ושאר כל הנביאים נתנבאו ב'כה'. והנה גם משה רבינו עליו השלום אמר 'כה' אמר ה' כמה פעמים. אך הענין הוא, דהרב ישראל בעל שם טוב ז"ל בחיבוריו פירש (שמות יט, ט) בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם כך יאמינו לעולם, שיש באדם הפרש בין מה שרואה בעיניו ממש ובין מה שהוא יודע ומבין בשכלו שהוא אמת, שהגם שיוודע ומבין שבוודאי הוא אמת, על כל זה יותר נתאמת אצלו מה שהוא רואה בעיניו ממש. וככה בענין יציאת מצרים

אותנו פרעה ממצרים תיכף קודם שהכה בעשר מכות. וזה שאמר משה רבינו עליו השלום והנה לא שמעת עד 'כה', שלא שמעת תיכף ומיד לשלוח את ישראל קודם שהכית בעשר מכות שאז היה תיכף מעמד הר סיני והיה הנבואה בלשון 'זה' ופרעה לא שלח את בני ישראל עד שהוכה בעשר מכות והיה הנבואה ב'כה' כנ"ל. וזה והנה לא שמעת, תיכף ומיד. עד 'כה', עד שהוצרך פרעה להכותו והיה מדרגת נבואה ב'כה' עד שבאנו להר סיני שהיה הנבואה ב'זה הדבר', עכל"ק.

והנה אם נביט כמה שנאמר בתורה הק' אצל כל המכות, נראה באמת שאצל כולם כתיב לשון 'כה', חוץ מג' מכות והם כינים, שחין, וחושך שלא היה בהם התראה, כדאיתא בחזקוני (שמות ח טו) שמכת כינים היתה בלא התראה, וכן היה הסדר בשתיים היה מתרה ובשלישית מכה בלא התראה. דכיון שחטא אדם ושנה נעשה לו כהיתר, מה תועלת יש בהתראתו מאחר שלא יחזור בו.

ומה גם שכ"ק אאמור"ר זי"ע הכ"מ אמר שמוכא בספרים ששלשה מכות אלו שמשו ביחד, וכשהגיע כינים הגיעו יחד אתו גם שחין וחושך, וכן

השם יתברך עמנו ובעינינו ראינו ממש שיך לשון 'זה' ולכן אמר גם משה רבינו עליו השלום כמה פעמים 'כה אמר ה'', שזה היה קודם מתן תורה בשעת יציאת מצרים שעדיין לא היינו בהר סיני רק שראינו אותותיו ומופתיו יתברך אמר משה רבינו עליו השלום בשעת יציאת מצרים כה אמר ה'. ואחר כך כשהיינו במעמד הר סיני ופנים בפנים דיבר השם יתברך עמנו וראינו ממש בעינינו והשגנו מדרגת הנבואה אמר משה רבינו עליו השלום 'זה הדבר', ונתבא בזה שבדבר שראינו בעצמנו שיך לשון 'זה'.

והנה אם לא היה פרעה מחזק את לבו והיה שולח אותנו ממצרים תיכף, היינו תיכף על הר סיני ולא היה לפרעה העשר מכות וכיון שלא היה לפרעה העשר מכות לא היו צריכין כלל לומר 'כה', כיון שתיכף היינו במעמד הר סיני וראינו בעינינו והיה תיכף נבואה זו בלשון 'זה'.

והנה השם יתברך ברוב רחמיו על כל מעשיו היה מתרה לפרעה שישלח את בני ישראל תיכף ושלא יצטרך להכותו, והיינו תיכף במעמד הר סיני והשגנו מדרגת הנבואה בלשון 'זה', ולא בלשון 'כה', כיון שהיה שולח

במכת דבר נאמר (שם ט א-ג) ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה ודברת אליו 'כה אמר ה' אלוקי העברים שלח את עמי ויעבדוני. כי אם מאן אתה לשלח ועודך מחזיק בם. הנה יד ה' הויה במקנך אשר בשדה בסוסים בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד.

במכת ארבה נאמר (שם י ג-ד) ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו 'כה אמר ה' אלוקי העברים עד מתי מאנת לענת מפני שלח עמי ויעבדוני. כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה גבולך.

במכת בכורות נאמר (שם ט יג-טו) ויאמר ה' אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה ואמרת אליו 'כה אמר ה' אלוקי העברים שלח את עמי ויעבדוני. כי בפעם הזאת אני שולח את כל מגופתי אל לבך ובעבדיך ובעמך בעבור תדע כי אין כמוני בכל הארץ. כי עתה שלחתי את ידי ואך אותך ואת עמך בדבר ותכחד מן הארץ. ומפרש רש"י (שם פסוק יד) את

בשחין וחושך הגיעו יחד איתם גם כינים, וכל אחד הגיע עם השני. והראיה לזה אם תיקח המילים כנם שחן וחשך, ותכתוב אותם אחד מעל גבי חברו בשלשה שורות יצא מלמטה למעלה חשך, שחן. וכנם".

וכמו שאמרנו שבכל המכות נאמר 'כה', במכת דם נאמר (שם ז יז) 'כה אמר ה' בזאת תדע כי אני ה' הנה אנכי מכה במטה אשר בידו על המים אשר ביאור ונהפכו לדם.

במכת צפרדע נאמר (שם פסוקים כו-כו) ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה ואמרת אליו 'כה אמר ה' שלח את עמי ויעבדוני. ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי נוגף את כל גבולך בצפרדעים.

במכת ערוב נאמר (שם ח מז-יז) ויאמר ה' אל משה השכם בבוקר והתיצב לפני פרעה הנה יוצא המימה ואמרת אליו 'כה אמר ה' שלח עמי ויעבדוני. כי אם אינך משלח את עמי הנני משליח כך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערוב וגו.

ב. כזה: כנס

ולכן לא שייך אצלו הלשון של 'כה' שהוא בחינה יותר פחותה ממה שהיה במתן תורה בחינה של נבואה בבחינת זה.

בג' השנים האחרונות הייתי בשבת פרשת וארא בחוץ לארץ, בשנה שעברה אחרי הפטירה של כ"ק אבי ז"ל, ולפני שנתיים איחרתי מיסה לחזור לארץ ישראל ונשארתי לשבת אצל כ"ק אבי ז"ל, ואז לא ירדתי לעומק המעלה שהיתה בזה שאיחרתי את המיסה, שזה היה אחת מהשבתות האחרונות שזכיתי לשבות בצל כ"ק אבי ז"ל. ולפני שלש שנים גם הייתי אצל כ"ק אבי ז"ל בפרשת וארא.

בשהייתי לפני שנתיים אצל אבי ז"ל על שבת קודש אמרתי לו דבר תורה מה שעלה ברעיוני, על פי דברי בעל הטורים אלו, ואמרתי דלפי הבעל הטורים מובן מה שאמר פרעה למשה רבינו, ורב מהיות קולות אלוקים וברד ואשלחה אתכם (שם פסוק כח). שלפי הנראה מהפסוקים עיקר המכה היה ברד, והקולות היה רק דבר משני, ופרעה התחיל עם הקולות, שנראה שהרע לו הקולות יותר ממה שהרע לו הברד. ואמרתי אז שלפי דברי הבעל

כל מגופתי - למדנו מכאן, שמכת בכורות שקולה כנגד כל המכות.

והנה במכת ברד לא נאמר 'כה', והגם שבאמת אם נסתכל כתוב שם 'כה', אמנם ה'כה' שנכתב שם קאי על מכות בכורות, ולא על מכת ברד, והנה צריכים להבין למה לא נאמר 'כה' במכת ברד.

ויש לומר על פי מה שכתב הבעל הטורים על הפסוק (שם פסוק כט) הקולות יחדלון והברד לא יהיה עוד. אבל לא אמר על הקולות שלא יהיו עוד כי יהיו במתן תורה. וכוננת דבריו הם, דהבעל הטורים מדקדק על שינוי הלשון, דאצל הקולות הפסוק משמש בלשון יחדלון, ואצל הברד כתיב לא יהיה עוד. ועל זה כתב הבעל הטורים דבאמת רק הברד לא יהיה עוד, אבל הקולות רק יחדלון באופן זמני ויחזרו במתן תורה.

הרי אנו רואים שבמכת ברד היה בחינה של מתן תורה, וכדברי הקדושת לוי הדרגה של מתן תורה היה נבואה בבחינת זה, שהוא ענין ראינו בעינינו, בחינה שרואים את הקולות, גם הקולות של הברד היה גם בבחינה של רואים את הקולות,

ובוודאי שהדברים היו מרוצים ומקובלים עליו.

יעזור השי"ת שזכותו של כ"ק אבי ז"ל יגן בעדינו ובעד כל אלו שהיו קשורים אליו ועל כל כלל ישראל שנוכה לראות בעינינו את ישועת ה' שיעשה לנו בגאולת ישראל בביאת גוא"צ בב"א.

הטורים מובן ענין זה, שהקולות לא היו סתם קולות, הקולות היו הקולות של מתן תורה כדאמרן, וקולות כגון דא לא היה פרעה יכול לסבול מרוב רשעותו. ואמר לי אבי אז שאמרתי כבר דבר תורה זה לפני שנה, בשמעתי את דברי אבי עלה שמחה בליבי איך שהוא זכר הדברים שאמרתי לפני שנה,

שמחת השבע ברכות להחתן ישראל מאיר וינבך ני"ו
 בן להרה"צ משה וינבך שליט"א
 ראש כולל שנות חיים שע"י קהילתנו עב"ג
 יום שלישי פרשת וארא כ"ד טבת תשפ"ב

ביהודה להתאכסן שם בדירה, ושם ישב הנודע ביהודה במשך כל השבוע וניסה להכין הדרשה, אבל דא עקא, שהדירה הלזו היה צמוד לחדר התה איפה שאנשי העיר היו מתאספים לשתות שם תה, והיה שם קול רעש גדול, קול האנשים המדברים אחד עם רעהו, למולו באחד מהימים ירד שלג וידום העיר ונהיה קצת שקט שם בחדר התה, והנודע ביהודה היה יכול להתחיל להתרכז בהכנת הדרשה.

אמנם גם בעיצומו של השלג עדיין היו שתי יהודים שהגיעו

מסופר שכשהגיע הנודע ביהודה לעיר פראג על 'הפראבע דרשה', שהמנהג היה שמי שרצה להיות רב בעיר היה מגיע לשבות בעיר והיה דורש בבית המדרש הגדול של העיר, והיה אם תמצא חן בעיני אנשי העיר היה בוחרים אותו לרב, הנודע ביהודה היה אז אברך צעיר, ורצה להגיע לפראג להיות הממלא מקום של הגאון רבי יונתן אייבשיץ זצ"ל, הנודע ביהודה הגיע לעיר בתחילת השבוע כדי שיהיה לו זמן להכין הדרשה שם. בעיר פראג היה להם בית ששמה היו גרים הרבנים של העיר, ואנשי העיר נתנו להנודע

אני ישאל אותו מה היה כוונת הרמב"ם כשאמר ובמצרים נצטווה עמרם מצות יתירות.

הנודע ביהודה ישב בחדרו שהיה ליד חדר התה ושמע על השיחה שהיה בין ההולכי אורח, ושמע השאילה שרוצים לשאול אותו, ולא היה לו תשובה על השאילה, התחיל לעיין בענין, בגלל שהוא ידע שהדרשה יהיה בענין מעשרות, ולכן ידע שהוא אמור להביא דברי רמב"ם אלו, ואין לו מענה בפיו, כלילה בחלום התגלה לו אביו ואמר לו שיוצא לאור עוד מעט ספר, בשם חסד לאברהם, ושם מופיע שהמצוה שנצטווה עליו עמרם היה חופה וקידושין שנאמר (שמות ב א) ויקח איש מבית לוי ויקח את בת לוי. ואין קיחה אלא קידושין.

בשהתחיל הנודע ביהודה לדרוש בשבת קודש ניגש אותו יהודי באמצע הדרשה ושאל את שאילתו, ענה לו הנודע ביהודה שאביו התגלה לו בחלום לילה ואמר לו שיוצא לאור עוד מעט ספר, בשם חסד לאברהם, ושם מופיע שהמצוה שנצטווה עליו עמרם היה חופה וקידושין. אמר לו אותו יהודי לא שאלתי על מה שראית בחלום, שאלתי מה אתה יודע בענין זה.

במסירות נפש לחדר תה לשתות תה והתחילו לדבר אחד עם השני, הראשון אומר לשני מה אתה אומר על האברך הצעיר שהגיע העירה כדי לנסות להיות רב בעיר, ענה לו השני אני חושב שהוא צעיר מדי, אמר לו הראשון סך הכול ענין הגיל הוא מום עובר, ענה לו השני, בכל זאת אני לא חושב שהוא מתאים להיות הרב. אמר לו הראשון אז מה תעשה, ענה לו השני אני ישאל אותו קושיה וכך שלא יהיה לו מה לענות עליו ימנעו מלקחו כהרב. אמר לו הראשון איזו קושיה תשאל אותו. אמר לו אני ישאל אותו שאילה בכוונת הרמב"ם.

הרמב"ם כתב (מלכים ט א) על ששה דברים נצטווה אדם הראשון על עבודה זרה ועל ברכת השם ועל שפיכות דמים ועל גילוי עריות ועל הגזל ועל הדינים, הוסיף לנח אבר מן החי שנאמר (בראשית ט ד) אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו. נמצאו שבע מצות, וכן היה הדבר בכל העולם עד אברהם, בא אברהם ונצטווה יתר על אלו במילה, ויצחק הפריש מעשר ויעקב הוסיף גיד הנשה ובמצרים נצטווה עמרם במצות יתירות עד שבא משה רבינו ונשלמה תורה על ידו.

להבין למה לא מובא כשנולד אהרן, ויוכבד היתה בת קכ"ז שנים שהיה גם, למה רק אצל משה שהיתה אמו ק"ל שנים היה גם, הלא גם לידה בגיל קכ"ז שנים הוא גם באופן ניסי.

ואמר דודי ליישב, שמשה רבינו בהיותו הילד הראשון שנולד אחרי חופה וקידושין, היה יכול להגיע השמן למנוע ממנה להוליד בכזה גיל מבוגר, ובכל זאת נולד משה בגיל כזו, זה גם משא"כ אהרן שנולד בלי חופה וקידושין, שם לא היתה מניעה מצד השמן.

הרי אנו רואים החשיבות של בית שבנוי על יסודות קדושה וטהרה עם חופה וקידושין כדת משה וישראל.

אנו יושבים פה בשמחת חתן וכלה, של החתן ישראל מאיר ני"ו בן ידידינו הרה"צ רבי משה וינבך שליט"א ראש כולל בקהילתינו, יעזור השי"ת שיוכו החתן וכלה להקים בית נאמן בישראל לתפארת המשפחות, ויהי רצון שהזיווג יעלה יפה. וזכו המחוננים וכל המשפחות לראות מלוא חפניים נחת ותענוג דקדושה מהם ומכל יוצ"ח מתוך שמחה והרחבה עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

היוצא לנו מן דברים אלו, שמשה רבינו היה הילד הראשון שנולד אחרי נישואין כדת וכדין עם חופה וקידושין, שהלא הפסוק נאמר מיד לפני לידת משה רבנו.

דודי כ"ק אדמו"ר שליט"א בירושלים אמר פעם, שלפי זה מובן למה אמרה תורה ויקח איש את בת לוי, ורש"י מפרש שם ויקח את בת לוי - פרוש היה ממנה מפני גזירת פרעה, וחזר ולקחה, וזהו וילך, שהלך בעצת בתו שאמרה לו גזרתך קשה משל פרעה, אם פרעה גזר על הזכרים ואתה גם כן על הנקבות. והחזירה ועשה בה לקוחין שניים, ואף היא נהפכה להיות נערה. ובת ק"ל שנה היתה, שנולדה בכואה למצרים בין החומות, ומאתים ועשר נשתהו שם, וכשיצאו היה משה בן שמונים שנה, אם כן כשנתעברה ממנו היתה בת מאה ושלושים, וקורא אותה בת לוי.

וצריכים להבין הלא בפרשתינו אנו רואים שאהרן הכהן היה רק שלש שנים יותר מבוגר ממשה רבינו כמו שנאמר (שם ז ז) ומשה בן שמונים שנה ואהרן בן שלש ושמונים שנה בדברים אל פרעה, וא"כ צריכים

שמחת השבע ברכות לבן ידידנו הרב דן שלמה פרקל הי"ו
נכד לידידנו הרה"ח רבי משה פרקל שליט"א
יום חמישי פרשת וארא כ"ו טבת תשפ"ב

ובכל זאת צמצם עצמו לבחינת 'א-ל ש-די' כדי שיוכל לברוא את העולם.

והנה חתן בחתונתו הוא באותה בחינה ממש, וכ"ק אאזמו"ר זי"ע אמר פעם שזה הענין במה שמעמידן את החתן תחת חופה של ד' עמודין לרמוז לו שעד עכשיו היה חופשי בחייו, ועכשיו הוא צריך לצמצם את עצמו כדי שיוכל לחיות יחד עם עוד נפש, וזה בחינה של 'א-ל ש-די'.

ובעצם אם האדם מנצל את הבחינה הזאת כראוי לצמצום עצמו, הרי הוא זוכה על ידי זה ל'ושמי ה', ואינו מרגיש כלל וכלל שהוא מוגבל במשהו, ואדרבה זוכה לדרגה של 'ושמי ה'.

כמו שאמרו חז"ל בסוטה (י:.) 'איש ואשה שזכו שכינה שרויה ביניהם', והוא ענין שהאות יו"ד והאות ה"א של איש ואשה הוא חציו הראשון של שם הוי"ה, והחצי השני הוא כמו שכתב במאור עינים ש'מצוה' הוא אותיות של שם הוי"ה, שמ"ם וצד"י מוחלפות כיו"ד ה"א בסדר א"ת כ"ש, ואז נשארים אותיות וי"ו וה"א, וכן

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל ש-די ושמי ה' לא נודעתי

להם (שמות ו ג), וברש"י (שם) הבטחתים הבטחות ובכולן אמרתי להם אני א-ל ש-די", ושמי ה' - לא הודעתי אין כתיב כאן אלא לא נודעתי לא נכרתי להם במדת אמתות שלידי שעליה נקרא שמי ה' נאמן לאמת דברי שהרי הבטחתים ולא קיימתי.

הנה חתן שמתחתן הרי הוא נכנס יותר לבחינת 'א-ל ש-די', שהרי הקב"ה ברא את העולם יותר ויותר, עד שראה שהעולם מתגשם ואז עצרו, כמו שאמרו חז"ל (הגינה יב.) בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם היה מרחיב והולך כשתי פקעיות של שתי, עד שגער בו הקדוש ברוך הוא והעמידו, שנאמר עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו והיינו דאמר ריש לקיש מאי דכתיב אני א-ל ש-די אני הוא שאמרתי לעולם די.

והיינו שחלק מבריאת העולם היתה על ידי בחינת צמצום במה שאמר לעולם די, שהרי הקב"ה בעצם הוא בבחינת 'אין עוד' בלי גבול ושיעור,

במרחב י-ה', שנוכה לשלמות השם, שאז נוכה ל"והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", וזו עבודת החיים.

יעזור השי"ת שיזכה החתן בזכות משפחתו המפוארת לבנות בנין עדי עד, ויזכה שיהיה קשר של קיימא, ויהי רצון שהזיווג יעלה יפה. ויזכה ידידי הר"ר דן שלמה וכל המחותנים לראות מלוא חפניים נחת ותענוג דקדושה מהם ומכל יוצ"ח וכן ברכה מיוחדת לסב החתן הרב משה שליט"א שיזכה לאריכות ימים ושנים טובים, עוד ינוכח בשיבה דשנים ורעננים יהיו, ויזכה לעוד הרבה שמחות, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

על ידי מצות נישואין של איש ואשה הרי נשלמת שם הוי"ה במילואה.

וכאמת אין זה פשוט כל כך לזכות לבחינה זו, שהרי גם האבות הק' לא זכו לשלמות הבחינה, כמו שאמר הקב"ה 'ושמי ה' לא נודעתי להם'.

וחתן וכלה צריכים להשתדל להכניס את השכינה הק' לתוך ביתם, שהם מתחילין עם הוי"ד ה"א, ואז הם צריכין להמשיך ולהשלים את החצי השני לשם הוי"ה במילואה, כיון שבחתונה יש רק את הבחינה של שם 'ש-די' כנ"ל.

שזוה מה שאנו מבקשים בגלות (תהלים קיח-ה) 'מן המצר קראתי י-ה ענני

לזכר עולם יהיה צדיק

לזכר נשמת

מאוד עינינו עטרת ראשינו ותפארתינו

ב"ק מרן אדמו"ר רבי **פינחס דוד הלוי** בן ב"ק מרן אדמו"ר

רבי **לוי יצחק הלוי הורוויץ** זצוקללה"ה

מבאסטאן

כיהן למעלה מיובל שנים ברמה

כאבדק"ק **חוסט**

ממרום ימליץ טוב בעדינו ויחיש ה' פדות נפשנו

ובמהרה יבוא בן דוד לגאלינו

בבנין בית מקדשינו ותפארתינו

במהרה בימינו